

30. møde

Fredag den 5. december 2003 kl. 10.00

Dagsorden

1) Første behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Afskaffelse af dobbeltmandater som borgmester og folketingsmedlem eller medlem af Europa-Parlamentet).

Af Klaus Hækkerup (S) m.fl.
(Fremsat 4/11 2003).

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om legalisering af hash.

Af Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsat 22/10 2003).

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for alkoholmisbrug.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 22/10 2003).

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om tilskud til etablering af sundhedscentre.

Af Tove Videbæk (KD) m.fl.
(Fremsat 14/11 2003).

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 31:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af starthjælpen og forhøjelse af introduktionsydelsen til kontanthjælpsniveau.

Af Søren Søndergaard (EL) m.fl.
(Fremsat 30/10 2003).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre beskyttelse af lønmodtagere mod opsigelse i forbindelse med barselorlov.

Af Bodil Kornbek (KD) m.fl.
(Fremsat 11/11 2003).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Afskaffelse af dobbeltmandater som borgmester og folketingsmedlem eller medlem af Europa-Parlamentet).

Af Klaus Hækkerup (S) m.fl.
(Fremsat 4/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Socialdemokraterne har igen fremsat forslag til ændring af den kommunale styrelseslov, som vil medføre et forbud mod, at medlemmer af Folketinget eller af Europa-Parlamentet kan vælges til borgmester, magistratsmedlem eller udvalgsformand i kommuner, hvor udvalgsformanden har den øverste daglige ledelse af en del af kommunens administration.

Lovforslaget er, bortset fra nogle tekniske ændringer, fuldstændig identisk med et forslag, som Socialdemokratiet fremsatte i sidste samling, L 90, som blev førstebehandlet her i salen den 4. december 2002, altså for præcis 1 år og 1 dag siden. Derfor kunne man jo fristes til at dykke ned i arkivet og finde sit gamle indlæg frem og holde det igen. Det er jo fordelen, kan man sige, ved at regeringen har siddet mere end 2 år, at vi nu bliver mødt igen og igen af de samme forslag fra oppositionen. Men jeg synes alligevel ikke, at man sådan bare skal kopiere gamle taler.

Alligevel vil jeg dog gerne trække et par af de pointer frem, som jeg også brugte sidst, og som jeg synes fortjener en gentagelse. Konklusionen vil også være den samme som sidst, nemlig at regeringen ikke kan støtte lovforslaget.

For det første har jeg hæftet mig ved argumentationen for, hvorfor der bør indføres et forbud mod dobbeltmandater, det er nemlig meget tankevækkende. Der argumenteres for, at vederlæggelsen af folketingsmedlemmer og borgmestre hver især afspejler arbejdsbyrdens omfang og karakter, og at der er tale om lønninger, der hver især giver mulighed for at opretholde en almindelig levestandard. Det er jeg i sagens natur ganske enig i.

Men så konkluderer forslagsstillerne følgende, og det er så her, det tankevækkende kommer ind:

»Det ikkeeksisterende forbud mod dobbeltmandater kan således ikke begrundes i ringe vederlæggelse af borgmesteren.«

Det ikkeeksisterende forbud kan ikke begrundes i ringe vederlæggelse af borgmesteren. Så man mener altså, at der bør indføres et forbud, fordi der ikke eksisterer nogen begrundelse for at opretholde en tilstand, hvor der ikke er et forbud. Forbud, forbud, forbud, medmindre vi kan opfinde nogle begrundelser for, hvorfor der ikke skal være et forbud, så skal der være et forbud.

Jeg må sige, at jeg helt og aldeles er grundlæggende uenig i denne form for argumentation. Efter min opfattelse må udgangspunktet være, at der ikke er forbud, og at forbud er noget, man indfører, hvis det kan begrundes positivt. Det forhold, at to så arbejdskrævende tillidshverv naturligvis fører til et samlet højt vederlag, kan efter regeringens opfattelse ikke i sig selv begrunde et forbud.

Den anden pointe, som jeg vil gentage fra min tidligere tale om det samme forslag, vedrører forslagets manglende konsekvens, for hvis det er et selvstændigt problem for forslagsstillerne, at et folketingsmedlem eller en borgmester tjener mere, end hvad der følger af vederlagsreglerne for de enkelte hverv, så burde der vel indføres et generelt forbud mod ekstrabetaling og ekstraindtjening, dvs. regler om, at folketingsmedlemmer ikke må tjene penge uden for Folketinget.

Kl. 10.05

Eller hvad med nogle regler om, at borgmestre ikke må tjene penge uden for rådhuset? F.eks. ved selvstændig erhvervsvirksomhed ved siden af borgmestergeneringen eller ved bestyrelsesarbejde, medlemskab af bestyrelsen for kommunale selskaber, bestyrelsen for H:S, HUR, KL, Kommunernes Revision, Kommunekredit, eller hvad det nu kunne være.

Jeg er selvfølgelig enig i, at det er arbejdskrævende at have mere end et job, og at det er meget arbejdskrævende at være både borgmester og folketingsmedlem. Men det er altså grundlæggende regeringens opfattelse, at vurderingen af, om folkevalgte kan varetage alle deres hverv på tilfredsstillende vis, er og må blive en sag mellem de folkevalgte og vælgerne.

Så er jeg selvfølgelig fuldt opmærksom på, at jeg den 8. oktober i år har fremsat et forslag til ændring af europaparlamentsloven, L 21, som skal fastslå, at mandatet som medlemmet af Europa-Parlamentet er uforeneligt med mandatet som medlem af Folketinget. Jeg går ud fra, at fremsættelsen af L 21 er en del af forklaringen på, at Socialdemokratiet har genfremsat det forslag, vi behandler i dag.

Om L 21 kan jeg sige, at forslaget bygger på Europa-Parlamentets forslag fra 1998 om fælles principper for valg af Europa-Parlamentets medlemmer. Parlamentets forslag blev siden til et forslag fra Rådet, som i juni og september 2002 traf afgørelse om ændring af den akt, der fastsatte de hidtidige regler om, hvilke hverv der var uforenelige med medlemskab af Europa-Parlamentet.

Baggrunden for forslaget var, at Europa-Parlamentet fandt, at udviklingen i Parlamentets beføjelser og ansvarsområder gjorde det stadig vanskeligere at udøve et dobbeltmandat. Der er altså reelt tale om et ønske fra Europa-Parlamentet, som er tiltrådt af Rådet, og som er båret af, at Europa-Parlamentets opgaver og ansvar har udviklet sig ganske betydeligt siden 1976, hvor Rådet traf beslutning om indførelse af direkte valg til Europa-Parlamentet.

Uanset at jeg ikke af egen drift ville have fremsat den del af L 21, der vedrører forbud mod dobbeltmandater, vil regeringen naturligvis respektere Europa-Parlamentets og Rådets beslutning. Men jeg vil dog tilføje, at der trods alt er en vis, og man kan vel også sige en ganske betydelig, forskel på at passe to tillidshverv, hvor det ene udfolder sig i Bruxelles og Strasbourg og så på den anden side at passe to tillidshverv i Danmark.

Konklusionen er derfor den, at regeringen fortsat ikke kan støtte Socialdemokratiets forslag til forbud mod dobbeltmandater, og at regeringens fremsættelse af L 21, der som nævnt er begrundet i særlige omstændigheder, ikke ændrer ved denne grundlæggende opfattelse.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har før komplimenteret indenrigsministeren for, at han er en stor polemiker. Det synes jeg han har bekræftet i dag. Det er en kompliment, der bestemt har stor saglighed. Indenrigsministeren forsøger nemlig at tage udgangspunkt i vederlaget, mens vores hovedbegrundelse er, at man efter vores opfattelse rent faktisk ikke kan levere tilstrækkelig arbejdskraft til at løse opgaven, hvis man har to hverv af den karakter. Det kan ikke begrundes med, at hvis man har de to hverv, så skal man også have en løn, så man kan leve af den. Det forstår jeg i hvert fald at vi er enige om; det synes jeg var godt.

Så er der jo sket det nye, som også indenrigsministeren gør opmærksom på, at regeringen selv har fremsat et forslag med hensyn til Europa-Parlamentet. Men problemet er jo, at det her reelt er et rent Venstreproblem. Og det argument, at borgerne kan tage stilling, duer ikke. For det første fordi man ved sidste valg på samme dag stemte både til Folketing, til amtsråd og til kommunalbestyrelse. Ingen vidste, hvem der blev valgt til hvad. Derudover er det jo en umulighed for befolkningen at følge med i, hvordan man passer arbejdet. Eksempelvis blev hr. Brixtofte jo valgt med mange stemmer til både Folketing og til byråd, og befolkningen har troet, at han har passet arbejdet begge steder. Jeg tror, vi begge to ved, at det ikke er tilfældet.

Kl. 10.10

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg kan igen konstatere, at vores forslag ikke er blevet særlig venligt modtaget af indenrigsministeren, men der er dog sket noget i retorikken. Sidste gang vi fremsatte det, var den væsentligste begrundelse, at Europa-Parlamentets væsentligste aktiviteter udfoldes i henholdsvis Bruxelles og Strasbourg, som er lokaliseret et stykke væk fra de danske kommuner, hvorimod afstanden mellem alle danske kommuner og dette parlament jo i det forhold er ganske beskednen. Det er en væsensforskel i grundvilkårene.

Der er jo kommuner, som har kortere til Bruxelles, end de har til København. Hvis f.eks. borgmesteren i Billund ville stille op, kunne han komme betydeligt hurtigere til Bruxelles, end han kunne komme til København. Og hvis vi siger, at det er det virke, der foregår i Bruxelles, så

vil jeg godt spørge indenrigsministeren, hvorfor man ikke som folketingsmedlem kan sidde i Bruxelles, når man som borgmester godt kan.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu er jeg jo kun indenrigs- og sundhedsminister og ikke undervisningsminister, og derfor skal jeg nok lade være med at bruge det her som et springbræt til en debat om geografikundskaber. Jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at mig bekendt er der kortere fra Billund til København, end der er fra Billund til både Bruxelles og Strasbourg. Det siger mit ringe, spontane kendskab til landets geografi mig.

Det er sådan set den eneste bemærkning, jeg har. Jeg har jo i virkeligheden svaret på det spørgsmål, hr. Arne Toft rejser, i mit første indlæg. Argumenterne er jo lidt flydende. Nu kan jeg forstå, at det alligevel ikke handler om den der misundelsesdimension på lønindkomst, som jo ellers burde føre til, at man indledte en klapjagt på en række af Folketingets medlemmer, der har erhverv ved siden af.

Men det er sådan set ikke det, der er begrundelse, kan jeg forstå. Nu er det et spørgsmål om tiden, hvor man ønsker at sætte en særlig socialdemokratisk standard for, hvad mennesker kan kapere, og hvad mennesker ikke kan kapere. Det skal jeg heller ikke blande mig i.

Hvis man når til den konklusion i Socialdemokratiet, at man kun kan én ting ad gangen, så skal man da holde sig til det. Men det behøver jo ikke at sætte standarden for resten af landets parlament.

Og hvis man endelig ville være konsekvent, så skulle man jo komme med et forslag til, hvordan vi i øvrigt regulerer folketingsmedlemmers arbejdsvilkår uden for parlamentet. Hvis det handler om at få folk til at bruge deres arbejdstid i parlamentet, så er det vel i denne sammenhæng af mindre betydning, om det, der konkurrerer arbejdsmæssigt med indsatsen her i Folketinget, er et folkevalgt hverv i et byråd eller et lektorat på et universitet eller privat virksomhed eller en omfangsrig foredragsvirksomhed i fagbevægelsen, eller hvad det nu måtte være, som trækker en supplerende lønindkomst frem.

Så synes jeg da, at Socialdemokratiet skulle arbejde på at komme med sådan et forslag; det kunne da være interessant at studere.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Nu må jeg tro, at indenrigsministeren og jeg er enige om, at når vi planlægger møder rundt omkring i landet eller ude i Europa, hvor vi nu skal hen, så planlægger vi mere ud fra transporttiden end fra antallet af kilometer, så afstanden i kilometer er måske mindre interessant i de her sammenhænge end transporttiden. Men det var jo spørgsmålet om misundelse.

Næh, det ligger os fjernt. Det er sådan set en egenskab, vi ikke har, men vi synes, at det er utrolig vigtigt, at vi, der stiller os til rådighed, vi, der er så heldige, at befolkningen viser os den tillid at vælge os, også er indstillet på at bruge den tid, det skal være. Og det, vi i hvert fald ikke bør acceptere, er, at man to steder betaler den samme person med skatteydernes penge for fuldtidsjob, hvor man kun får noget mindre.

Derfor er jeg nødt til at sige til indenrigsministeren, at hvis han ville være kreativ og også finde ud af, hvordan man eventuelt kan udbrede det til andet, så er det en debat, vi gerne tager med indenrigsministeren.

Nu har det her været, hvad vi som opposition kunne overkomme, og man kunne måske også løse det ved, at Venstre løste sit eget problem. Så kunne vi måske helt slippe for, at vi skulle lovgive om det, og befolkningen ville vide, når de valgte, at så fik man det, man betalte for.

Kl. 10.15

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Indenrigsministeren tager også denne her gang fat i noget, som overhovedet ikke kommer forslaget ved. Vi har nogle regler i Socialdemokratiet, som vi på ingen måder forsøger at pådutte Folketinget. Det her handler ene og alene om det at have et fuldtidsjob som borgmester eller som udvalgsformand i en kommune, der er magi-strat.

Jeg vil godt spørge indenrigsministeren: I § 16 i den kommunale styrelseslov står der, at borgmesteren ikke har ret til fravær fra arbejdet. Jeg forstår ikke, hvordan § 16 kan overholdes, når en borgmester ikke har ret til fravær fra arbejdet.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er ikke, fordi jeg har noget specielt ønske om at forlænge denne del af debatten. Den skal jo

også have en chance for at komme i gang på et tidspunkt mellem ordførerne.

Men dog alligevel: Når hr. Ole Stavad nu siger, at det, der er problemet, er, at man med skattekrone betaler to steder, så må det jo logisk føre til, at vi må have nogle regler formuleret, som forbyder folketingsmedlemmer ved siden af deres hverv som folketingsmedlemmer at være i anden form for offentlig tjeneste.

Det er jo i den grad en uskik at anvende skattekrone på, at folketingsmedlemmer f.eks. bestrider et eksternt lektorat på et universitet, eller hvad det nu kunne være. Det er jo skattekrone alt sammen, så hvis man skal føre det ræsonnement til ende, må vi jo have lavet et forbud, der siger, at når man er medlem af Folketinget, så kan man ikke samtidig være i statslig, amtskommunal eller kommunal ansættelse. Det er jo logikken i det.

Det synes jeg da Socialdemokratiet skal foreslå. Det vil ikke ændre på regeringens position. Men det vil da gøre forslaget til et mere helstøbt, logisk gennemtænkt forslag, og det vil jo også udstille, tror jeg, hullheden i det, fordi det jo er for langt ude, hvis det var sådan, at man generelt ville lave et sæt spilleregler for landets parlament, der betød, at når man var valgt hertil, så skulle man i øvrigt droppe alt andet, og så skulle man alene dyrke beskæftigelsen her. Det tror jeg ikke engang Socialdemokratiet selv går ind for, men det ville da være logisk.

I virkeligheden kan man jo sige, at det dobbelthverv, der beror på, at man f.eks. både sidder i en kommunalbestyrelse og i Folketinget, er udtryk for et dobbelthverv, hvor vælgerne i den grad har indflydelse, nemlig begge steder. Hvorimod det dobbelthverv, der består i, at man bliver valgt til Folketinget, hvorefter man måske påtager sig et indbringende ansættelsesforhold i relation til en offentlig virksomhed eller en privat virksomhed, jo er et udtryk for en dobbelt erhvervsudøvelse, hvor vælgerne kun har indflydelse på halvdelen af det, nemlig det forhold, at man vælger folk til Folketinget.

Så jeg synes ikke, det hænger sammen, og det er derfor, man står tilbage med et indtryk af, at det her er sådan en misundelsesjagt. Derfor må jeg bare sige, at det jo er fint nok, og jeg respekterer til fulde, at man i Socialdemokratiet har et sæt regler for, hvordan man vil håndtere, hvordan man betragter folks arbejdsevne. Men lad det så være et forhold mellem Socialdemokratiet og Socialdemokratiets vælgere, og lad det tilsvarende være et forhold mellem parlamentets øvri-

ge partier og den del af vælgerkorpset, der støtter de partier.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det er jo rigtigt, som hr. Ole Stavad har sagt, at det her er et problem, som Venstre har. Når ikke indenrigsministeren vil svare på de spørgsmål, der bliver stillet, så får han da et andet problem.

Jeg spurgte, hvordan indenrigsministeren fortolker § 16 i den kommunale styrelseslov, hvor der står, at borgmestre ikke har ret til fravær fra arbejdet.

Jeg vil også godt sige til indenrigsministeren: Der er jo således også regler for, hvad man må som borgmester. F.eks. kan en borgmester i en kommune ikke være lærer i den samme kommune, men en borgmester, som har den udøvende magt, kan godt sidde i Folketinget og også have den lovgivende magt.

Det er meget svært at forstå de ting, at man er inhabil, når man er lærer i samme kommune, som man er borgmester i, men at man så ikke er inhabil, når man sidder og har den udøvende magt i en kommune og her har den lovgivende magt. Det vil jeg også gerne høre indenrigsministeren gøre rede for.

Kl. 10.20

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg bliver jo mere og mere forundret over, at vi for kort tid siden førstebehandlede – vi har ikke vedtaget det endnu – et lovforslag fra indenrigsministeren, som lagde det frem i Folketinget og opfordrede Folketingets partier til at vedtage dette forslag fra hans hånd, der gennemfører et forbud imod, at man kan sidde både i Europa-Parlamentet og i Folketinget.

Det synes vi er et forslag, vi gerne vil støtte, men den argumentation, som indenrigsministeren bruger imod vores forslag, kan man med fuldstændig de samme formuleringer anvende imod det forslag, ministeren selv er kommet med – fuldstændig.

Så ministerens argumentation hænger ikke sammen. Man skal gøre det, han siger, men ikke gøre det, han kommer og foreslår som minister i Folketinget og opfordrer Folketingets partier til.

Ministeren kan ikke få sin egen argumentation til at hænge sammen, og da indenrigsministeren jo også er næstformand i Venstre, ville jeg måske derfor opfordre til, at han løser problemet

ved, at Venstre får nogle fornuftige regler, ligesom andre partier har, så vi slipper for at gøre det her til et problem i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er da muligt, at man kan anvende de samme ord, men man kan altså ikke anføre dem med samme styrke. For det er sådan, at der er meget, meget stor forskel på at være optaget af et tungt parlamentarisk arbejde i Strasbourg og Bruxelles og samtidig passe et tilsvarende tungt parlamentarisk område og tunge opgaver her i København og så det forhold f.eks. at være folketingsmedlem og borgmester i en københavnsk forstadskommune. Det tror jeg at enhver kan regne ud, når vi snakker fysikkens love og transporttider og mulighed for at være på den samme arbejdsplads samme dag eller på begge arbejdspladser samme dag. Det er to forskellige, meget forskellige, regimer.

Må jeg så ikke sige til hr. Arne Toft, at styrelseslovens § 16 omhandler spørgsmålet om byrådsmedlemmers mulighed for at få fri fra deres arbejde, ikke som byrådsmedlemmer, men det arbejde de har i deres civile liv. Det er altså en bestemmelse, der regulerer det forhold, at når man er blevet valgt til et byråd, så har man krav på at få fri fra sit arbejde for at kunne passe sit byrådsarbejde, og den ret omfatter ikke borgmestrene.

Så man kan altså ikke være skolelærer i kommune et og borgmester i kommune to og så få fri fra sin lærergerning dag ud og dag ind i kommune et med henvisning til, at man er borgmester. Det er jo selvfølgelig med henvisning til, at det at være borgmester er at betragte som en hovedbeskæftigelse.

Så det er altså ikke et spørgsmål eller en bestemmelse, der regulerer, hvor meget borgmesteren skal være på sit rådhus, sådan som hr. Arne Toft fremlagde det. Det er ikke en regel, der siger, at borgmesteren ikke må få fri fra sit arbejde som borgmester. Det er i høj grad borgmesteren selv, der fastlægger sin borgmestergerning, og derfor ser man da også masser af landets borgmestere, som jo dagligt, og heldigvis for det, befinder sig uden for rådhuset og deltager på møder rundtomkring i landet. En del har arbejde ved siden af, og nogle ganske få gennem tiderne har så også haft et sæde i Folketinget.

Formanden:

Så kan vi gå i gang med en række forventningsfulde ordførere. Den første er fru Gudrun Laub.

Gudrun Laub (V):

Venstre har ingen modvilje mod dobbeltmandater og stemmer naturligvis imod forslaget. Forslaget er, som det jo allerede er nævnt, en gennemførelse af et lovforslag, L 90, som Socialdemokraterne kom med sidste år, dengang inspireret af Europa-Parlamentets vedtagelse om, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet er uforeneligt med hvervet som medlem af et nationalt parlament fra 2004.

Denne vedtagelse fra EU blev gjort til dansk ret i går, hvor vi tredjebehandlede og vedtog L 21. Men den lov omhandler forholdene set fra EU-siden, og hvilke hverv der skal nedlægges, for at man ikke kommer i strid med det parlament, hvis et medlem er valgt både til Europa-Parlamentet og til Folketinget. Det er grundigt belyst i et svar på et spørgsmål i forbindelse med behandlingen i udvalget vedrørende L 21.

Kl. 10.25

Det drejer sig ikke om vores nationale forhold. Det er altså en EU-regel, som omhandler reglerne for europaparlamentsmedlemmer, der har nogle særlige begrænsninger. Her drejer det sig om borgmestre sammenholdt med folketingsmedlemmer. Og der skal vi så se på reglerne for folketingsmedlemmer. Vi vælges for 4 år efter grundlovens § 32, og vores mandat bortfalder ikke, før nyvalg har fundet sted. Mandatet bortfalder, hvis et medlem af Folketinget mister sin valgbarhed, og det er Folketinget, der afgør spørgsmålet om medlemmers valg og valgbarhed.

Det kan vi ikke pille ved med lovgivning, så det er nok et spørgsmål, om Socialdemokraterne er på kant med grundloven i det her lovforslag, hvis man vil opfatte det som en begrænsning i folketingsmedlemmers rettigheder.

Måske burde Socialdemokraterne overveje ved fremtidige lignende lovforslag alene at gøre det til et spørgsmål om begrænsning af borgmestres muligheder for andre erhverv samtidig med borgmesterposten. På de bemærkninger, der er faldet indtil nu, kan jeg forstå, at det sådan set er det, man i virkeligheden er interesseret i.

Det, hr. Arne Toft har sagt tidligere om, at det altså betragtes som et fuldtidsjob med løn, og hvis nogle stiller op to steder og bliver valgt to steder, så får vælgerne det, de betalte for, hvis

man passer begge job, mener jeg er en komplet misforståelse af hvervet som folkevalgt og altså dermed faktisk en misforståelse af folkestyrets idé.

Det sker jo også i socialdemokratiske kredse, at nogle stiller op til to hverv samtidig. Det så vi ved sidste valg med hr. Nicolai Wammen, som derefter måtte trække sig som byrådsmedlem i Århus. Der mener jeg sådan set nok, at det er Socialdemokraterne, der bliver lidt snydt, hvis man frasiger sig sådan et hverv, efter at man har stillet op til det.

Venstres mening om dobbeltmandater er velkendt. Den gjorde jeg rede for sidste år, og det skal jeg gerne gentage i dag. Når Venstre går ind for dobbeltmandater, er det, fordi vi ser en værdi i, at man har den nære kontakt mellem Folkeeting og amtsråd og kommunalbestyrelser. Det giver en god vekselvirkning, at der altid er folketingsmedlemmer med, som har en direkte føling med, hvordan lovgivningen virker ude i amter og kommuner. Det giver dynamik i debatterne, og det finder vi værdifuldt.

Venstres organisationsfolk har det med i overvejelserne ved opstilling af kandidater. Og hvad der nok er det vigtigste er, at Venstres holdning til dobbeltmandater er velkendt for vælgerne. Her kommer den anden og nok vigtigste grund til, at Venstre må afvise det socialdemokratiske forslag: Det er vælgerne, der bestemmer.

I Venstre tror vi på individualisme og ved, at folk er meget forskellige. Det er forskelligt, hvor meget den enkelte kan overkomme. Nogle bruger meget tid på folketingsarbejde. Andre mindre. Det behøver ikke have nogen direkte sammenhæng med den politiske indflydelse, det enkelte folketingsmedlem har.

Vi vil heller ikke sætte begrænsninger for, om MF'ere har et hverv, som de fortsætter med, eller om nogle er valgt til flere offentlige tillidsposter. Det er op til den enkelte, om vedkommende vil påtage sig et eller flere hverv, og det er op til partiorganisationerne, hvem man vil stille op og til hvad.

Et folketingsmandat er ikke et ansættelsesforhold. Det er tillidshverv. Hvordan det enkelte medlem tilrettelægger sin tid og sin varetagelse af opgaverne er op til den enkelte. Men først og sidst er det vælgerne, der afgør, hvem der skal sidde i Folketinget og i amtsrådene og i kommunalbestyrelserne. At være folkevalgt er et tillidshverv, og det er vælgerne tillid, der er afgørende

de. Det kan Socialdemokraterne ikke lave om på – heldigvis. Venstre stemmer imod forslaget.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Vi har i Socialdemokratiet fremsat et lovforslag. Det, fru Gudrun Laub siger fra talerstolen her, er jo ikke noget, der har noget som helst at gøre med det forslag, der ligger. Vi har jo ikke fremsat forslag om, at vi ikke kan sidde i Folketinget og i en amtskommune, at vi ikke kan sidde i Folketinget og i en kommune, at vi ikke kan sidde i en kommune og i et amt. Det har vi ikke fremsat forslag om. Vi har fremsat forslag om, at man ikke kan sidde som borgmester i en kommune og være medlem af Folketinget.

Kl. 10.30

Nu er det vedtaget, at man ikke kan sidde i Folketinget og i Europa-Parlamentet. Synes fru Gudrun Laub, at man som borgmester godt kan sidde som borgmester og i parlamentet? Jeg har meget svært ved at forstå, at man bøjer sig for EU, hvis man er imod, at de kan sidde to steder.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Det var sådan set det, jeg sagde: Det bør nok klargøres fra socialdemokratisk side, hvad det egentlig er, man er ude efter med det her lovforslag. For når man kører det op med, at det er borgmester kontra folketingsmedlem, og hr. Arne Toft i sit tidligere indlæg var inde på, at der kunne blive inhabilitetsspørgsmål, hvis en borgmester også er lovgiver, så mener jeg faktisk, man komplet har misforstået det hele, for det er jo ikke det, det handler om.

Det man måske vil have, hvis man skal gå ind på tankegangen, er jo, at borgmestrene overhovedet ikke skal lave andet end at passe deres borgmesterhverv. Jamen så fremsæt da et forslag om det, det er da udmærket. Men der er altså ingen grund til at blande det sammen med spørgsmålet om at være folketingsmedlem. Når man er stillet op som folketingsmedlem og valgt som folketingsmedlem, er der ingen, der kan pille ved det, heller ikke Socialdemokraterne kan hindre de enkelte medlemmer i at fastholde det hverv, ligegyldigt hvad der ellers sker, og ikke engang, hvis man bliver valgt til Europa-Parlamentet.

Der er jo nogle her, som er medlemmer af Folketinget, og som stiller op til valget til Europa-Parlamentet den 13. juni, og det kan de jo fint gøre. Og så kan de blive siddende i Folketinget.

Det er kun Europa-Parlamentet, der kræver, at de skal træde ud, hvis de vil træde ind i Europa-Parlamentet. Det er et EU-anliggende, som faktisk ikke berører Folketinget. Folketinget skal ikke tage stilling til det.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg sagde i mit tidligere indlæg, at jeg kunne se et problem i, at en borgmester, der har den udøvende magt, kommer ind og sidder som folketingsmedlem og får den lovgivende magt. Der sammenlignede jeg så situationen med læreren. At indenrigsministeren siger, at man ikke kan være borgmester i en kommune og lærer i en anden kommune, det er jo fuldstændig forfæjlet. Det kan man netop godt være. Men man kan bare ikke være det i sin egen kommune.

Så vil jeg sige til fru Gudrun Laub: Jeg forstår ikke, at fru Gudrun Laub fra talerstolen kan stå og sige, at vores forslag er i strid med grundloven. Jeg går da ud fra, at det, hvis det var i strid med grundloven, var blevet stoppet. Det er jo det, vi har embedsværket til. Så jeg er da helt sikker på, at det forslag selvfølgelig kan vedtages, hvis der bliver et flertal for det.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Nu er hensigten med lovforslaget altså ikke så tydelig, som den burde være. Altså dér, hvor jeg siger, at Socialdemokraterne er ved at bevæge sig ud på kanten af grundloven, er, hvis de vil pille ved folketingsmedlemmers grundlovsfæstede ret til at stille op og blive valgt og derefter blive siddende, indtil en eventuel afgørelse om valgbarhed gør det udelukket. Det kan vi altså ikke pille ved med almindelig lovgivning.

Når hr. Arne Toft derefter begynder at sammenligne et borgmesterjob med en udøvende magt, er det i hvert fald i grundlovens forstand fuldstændig malplaceret. Den udøvende magt i grundlovens § 3 er statsmagten og absolut ikke en borgmesters magt i en kommune. Så det er ikke samme niveau, og derfor er der ikke nogen problemer. En borgmester skal overholde lovgivningen, og der er jo ingen her, der kan lave lovgivning alene. Det er kun noget, som kan vedtages med et flertal efter ganske almindelige demokratiske regler.

Formanden:

Så er der en sidste kort bemærkning fra hr. Arne Toft.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Fru Gudrun Laub står på talerstolen og mener, at når vi fremsætter forslag, er det måske en fordel, at vi sender dem igennem hende, så fru Gudrun Laub kan afgøre, om de forslag, vi sender frem, er efter reglerne.

Men til sidst vil jeg sige, at det jo er rigtigt, at en borgmester skal overholde reglerne. Men det er jo ikke altid, at en borgmester gør det.

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Nej, desværre er der jo nogle borgmestre, der ikke overholder reglerne, men det kommer sådan set heller ikke det her generelle lovforslag ved.

Hr. Ole Stavad nævnte før folketingsmedlem hr. Peter Brixtofte, som jo stadig væk er medlem af Folketinget, for det kan ingen tage fra ham før en eventuel dom og en eventuel mistet valgbarhed, og det må man jo bare tage til efterretning, for sådan er reglerne.

Hr. Arne Toft siger, at jeg taler, som om jeg foreslår, at forslaget går gennem mig: Ja, jeg skal da gerne hjælpe med gode råd, for så kunne det da være, at vi kunne lade være med at spille nogen tid og få nogle udmærkede diskussioner.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken.

Poul Nødgaard (DF):

I al den tid, jeg kan huske, har Socialdemokratiet været indædt modstander af enhver form for dobbeltposter i den offentlige sektor. Det er et synspunkt, som Dansk Folkeparti til fulde respekterer, men bestemt ikke helt forstår, for det er ikke så enkelt, som Socialdemokratiet fremstiller det i det her forslag.

At der langt ind i Socialdemokratiets rækker er modstand mod partiets konsekvente linje, synes at stå lysende klart i sagen omkring Freddy Blak, der i al sin beskedenhed ønskede at være både medlem af Europa-Parlamentet og byrådet i Næstved. Det betød, at den pågældende måtte forlade sit parti, som han havde været medlem af i rigtig mange år, og jeg ved, at mange socialdemokrater var meget modstandere af den hårde, konsekvente linje, som Socialdemokratiet havde i den pågældende sag.

Dette genfremsatte forslag, som Socialdemokratiet præsenterer Folketinget for i dag, inde-

holder som bekendt kun forbud mod, at borgmestre og også visse udvalgsformænd samtidig kan være medlemmer af Folketinget. Vi skal ikke sætte navne på, men så vidt jeg har talt mig frem til, har vi to borgmestre i det nuværende Folketing, og for at komme Socialdemokratiet lidt til undsætning med deres forslag, vil jeg da nok sige, at et parti, men også en selv jo må gøre op, om man kan påtage sig en så stor arbejdsbyrde.

Men omvendt er det heller ikke anderledes, som det også kom frem, da indenrigsministeren havde ordet, at vi også har den situation, at der er mange folketingsmedlemmer – måske også i den socialdemokratiske gruppe, det ved jeg ikke, men det kunne jeg tænke mig – der har job af forskellig art ud over folketingshvervet. Så hvis vi vil til at gå ind på det her, skulle det nærmest være en form for lovgivning, der satsede på, at hvis man var folketingsmedlem, måtte man have dét og intet andet. Man måtte måske heller ikke have lov til at drive sin egen gård, eller hvad ved jeg. Jeg tror, at det vil være utrolig farligt at bevæge sig ind på den vej.

Der er det så, jeg kommer ind på det, der for mig er det helt centrale i det her indlæg, jeg vil holde i dag, nemlig hvad vælgerne mener. Det synes jeg er kommet for lidt frem i debatten indtil nu. Det skal være det centrale budskab, jeg i dag sender fra Dansk Folkeparti.

Vi havde for mig bekendt første gang i danmarkshistorien et tredobbelt valg sidste gang: et byrådsvalg, et amtsrådsvalg og et folketingsvalg. Folk stod med tre stemmesedler i hænderne, og i to situationer sendte vælgerne i henholdsvis Roskilde Amt og Ribe Amt et folketingsmedlem ind i både Folketinget og i en kommunalbestyrelse.

Men så kommer det næste skridt i demokratiet. Det var, at der i de to kommunalbestyrelser var tale om, at et flertal pegede på, at to personer, som også var valgt til Folketinget, skulle være borgmestre. De pågældende flertalsgrupper i byrådene vidste præcis, at de pågældende ville fortsætte med det job, som vælgerne også havde givet dem på selv samme valgdag.

Der synes jeg, vi kommer ind i et enormt problem, såfremt vi ville gå ind og negligere de beslutninger, der er truffet af både vælgerne og de respektive flertal i de to kommuner. Det kunne også være andre, der kommer til at tales om efter næste valg.

Så jeg synes, at man fra Socialdemokratiets side skulle tage og sige, at man også må tage

hensyn til vælgerne og til de demokratiske afgørelser, der er truffet. Men det være bestemt ikke sagt sådan, at vi afviser forslaget. Det gør vi her i dag, men der skal ikke herske tvivl om, at jeg synes, at man må se med kritiske øjne på de her ting, og de kritiske øjne skal specielt komme fra vælgerne, og det er vælgerne, der må afgøre de her ting, og ikke det danske Folketing.

Kl. 10.40

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Der bliver jo tit sagt fra talerstolen her, at det er ved valgene, vi står til ansvar over for vores vælgere. Det er også rigtigt nok. Men der er jo også i perioden fra det ene valg til det andet valg, og vælgerne ved jo ikke, hvilken indsats man er i stand til at lægge i det arbejde, man bliver valgt til, og vælgerne ved heller ikke, hvilken post man får. Det er da rigtigt, at vælgerne kan se, at man er opstillet til flere forskellige ting.

Jeg havde egentlig regnet med, at hr. Nødgaard var lidt mere venligt stemt over for vores forslag. Jeg har været tilbage og kigge. Dengang man ændrede den kommunale styrelseslov, sagde hr. Poul Nødgaard, at han syntes, det var et alt for stort vederlag, man fik som medlem af Folketinget. Da man talte om Folketingets vederlag i 1999, gentog han det. Så det kunne jo være en indgangsvinkel. Det har ikke været vores hovedsynspunkt, men det kunne være en indgangsvinkel for hr. Poul Nødgaard til at sige: Det er da ikke rimeligt, at man reelt har én arbejdsindsats og får løn fra to steder.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det var godt, at det med indsatsen mellem valgene kom frem. Lad os så sige, at når der bliver valg næste gang – vi ved jo, at der bliver kommunalvalg i 2005, og der bliver også et folketingsvalg i 2005 – er det op til vælgerne at afgøre, om de dispositioner, vælgerne traf ved sidste valg, har været rigtige. Så har vælgerne netop mulighed for at vælge nogle andre, der eventuelt ikke vil have det såkaldte dobbeltmandat.

Så er der spørgsmålet om vederlag. Nu mener jeg ikke, der skal være nogen stor vederlagsdiskussion i dag. Jeg skal da gerne bekræfte her fra Folketingets talerstol, at da man forhøjede lønningerne kraftigt for nogle år siden, syntes vi ikke, det var rigtigt at gøre det. Vi syntes, at de daværende lønninger var meget passende.

Men hvad vi vendte os endnu mere imod, vil jeg sige til hr. Arne Toft, var de omkostningstillæg, som folketingsmedlemmerne får, ca. 4.000 kr. om måneden skattefrit. Hvor alle andre må gøre rede for hver en krone, de skal have i fradrag på selvangivelsen, kan vi hver måned få sat 4.000 kr. ind på vores lønseddel. Det vendte vi os kraftigt imod, det lægger jeg ikke skjul på, og det gør vi den dag i dag. Vi synes, det er helt urimeligt, at det kan lade sig gøre.

Jeg sagde også dengang, da vi debatterede det, at jeg godt kan skrive under på, at jeg ikke har udgifter for 4.000 kr. om måneden til disse ting. Det har jeg ikke, og derfor synes jeg, det er helt urimeligt, at sådan en ordning kan fortsætte, når nu hr. Arne Toft bringer det ind i debatten.

Jeg havde egentlig ikke regnet med, at vi skulle diskutere løn og vederlag, men mere principper i det, vi taler om med hensyn til dobbeltmandat, og så kunne vi lade det lønmæssige ligge lidt udenfor i dag.

Formanden:

Så kan vi vist gå videre i ordførerrækken.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Som det er fremgået af debatten, er dette lovforslag en genganger fra sidste samling, hvor vi også havde diskussionen her i Folketingssalen, og hvor jeg på Det Konservative Folkepartis vegne afviste forslaget, og det gør jeg stadig væk.

Jeg kan henvise til den argumentation, som indenrigs- og sundhedsministeren er kommet med, og som jeg til fulde kan tilslutte mig. Jeg kan i øvrigt sige, at hvis der er et parti, der ikke ønsker muligheden for, at man kan have dobbeltmandater, altså som borgmester og medlem af Folketinget eller medlem af Europa-Parlamentet, så står det jo partierne fuldstændig frit for at lave nogle interne regler, der betyder, at dette er umuligt. Så vidt jeg har forstået, har Socialdemokratiet rent faktisk også selv lavet sådan nogle regler, der endda er strammere end de regler, vi taler om i dag.

Men det står altså partierne fuldstændig frit for. Ønsker partierne ikke den type dobbeltmandater, kan man lave interne spilleregler, der forhindrer det.

Så er der vælgerne, og der er det også sådan, at en vælger har mulighed for at vurdere den person, som han stemmer på: Er der mulighed eller risiko for, at vedkommende vil forsøge at

varetage to job samtidig, f.eks. posten som borgmester og posten som medlem af Folketinget? Hvis vælgeren ikke bryder sig om det, kan vælgeren jo undlade at stemme på den pågældende person.

Det vil sige, at vælgeren har en mulighed for, hvis vælgeren ikke ønsker at medvirke til dobbeltmandater, at stemme på en sådan måde, at det i hvert fald ikke er vedkommendes stemmeafgivning, der er medvirkende til, at der kommer dobbeltmandater.

Så partierne er dækket ind, vælgerne er dækket ind, og på den baggrund mener jeg, at det ville være forkert, at vi herinde lavede generelle regler, som skulle dække alle partier. Derfor afviser vi forslaget.

Formanden:

Så er det hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Da SF's ordfører på kommunalområdet, hr. Kristen Touborg, er forhindret, skal jeg på SF's vegne fremføre:

Kl. 10.45

Lovforslagets formål er at sikre, at formænd for kommunalbestyrelsen og borgmestre ikke samtidig må være medlem af Folketinget eller Europa-Parlamentet. Der er jo tale om et synspunkt, der som bekendt har været SF-politik gennem mange år. Vi ønsker faktisk at gå endnu videre, så dobbeltmandater mellem Folketing, Europa-Parlament, amtsråd og byråd afskaffes.

For os bygger det på et grundlæggende synspunkt om, at man skal passe sit arbejde. Hvis man kigger på den standende debat om medlemmer, der har dobbeltmandater, kan man se, at der i forholdet mellem Viborg Byråd og Folketinget er visse problemer, som diskuteres i offentligheden. Man kan se, at Dansk Folkeparti har et medlem af Københavns Borgerrepræsentation, hvis manglende tilstedeværelse også ofte diskuteres i den offentlige debat. Derfor synes jeg sådan set, man skal anerkende, at der er et reelt problem.

Det argument, man fremfører, er, at så kan man jo skifte ud om 4 år. Jeg synes egentlig, at 4 år er lang tid at gå rundt og have et medlem, der ikke passer sit arbejde. Det ville vi normalt ikke anerkende i den offentlige debat.

Så jeg synes, man skulle anerkende i regeringspartierne – også i det tredje regeringsparti, Dansk Folkeparti – at der er et problem.

Fra SF's side støtter vi forslaget.

(Kort bemærkning).

Guðrun Laub (V):

Hr. Villy Søvnald nævner et byrådsmedlem i Viborg. Nu er det jo ikke en borgmester.

Vi har i Folketinget to borgmestre, som er medlem af Venstres folketingsgruppe, og det er borgmester i Lejre, hr. Jens Hald Madsen, og borgmester i Ribe, hr. Preben Rudiengaard. Har Villy Søvnald noget som helst belæg for at kritisere deres arbejdsindsats og vælgernes tilfredshed med deres indsats begge steder? Jeg synes, det er fuldstændig urimeligt at køre det over på det.

Hvis vi ser på folketingsmedlemmer, som i øvrigt er valgt til flere steder – dem er der jo mange af – så er der folk fra De Konservative, Venstre og Dansk Folkeparti. Så det er muligt at finde en enkelt. Jeg er selv medlem af Hjørring Byråd, men har ikke hørt nogen kritisere min indsats dér. Jeg synes, det er ganske urimeligt at køre det over på at finde enkelte kritikpunkter.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu plejer man jo at have en ordening herinde om, at når det er en stedfortræder, der optræder på ordførerposten, er man lidt mild. Det vil jeg også være her.

Jeg forstår ikke helt indlægget fra hr. Villy Søvnald, for jeg forstår nærmest hr. Søvnalds indlæg sådan, at SF er imod enhver form for folketingsmedlemmer, der har noget som helst andet end folketingsarbejdet – det vil jeg godt have afkræftet eller bekræftet – enten det nu er offentligt arbejde eller privat arbejde. For det kan egentlig være ligegyldigt, om man yder en stor indsats i en privat virksomhed eller man yder den som borgmester, eller hvad det nu kan være for den sags skyld.

Jeg vil også gerne gå til bekendelse: Jeg er selv medlem af Ringsted Byråd. Jeg tror ikke, man herinde ser noget fravær fra mig på grund af mit medlemskab af byrådet. Jeg har alle mine møder om mandagen, hvor der er mødefrit i Folketinget. Det er nøje tilrettelagt.

Jeg vil også godt sige til hr. Søvnald: Når vi holder gruppemøder, tilfører jeg min folketingsgruppe noget ved, at jeg er medlem af en kommunalbestyrelse. Det vil jeg gerne sige til hr. Søvnald. Vi er fire-fem stykker, der er medlem af kommunalbestyrelser, og vi har altså nogle budskaber, vi kan sende ind i gruppen, fordi vi kender livet ude i kommunerne, som hr. Søvnald

også selv har kendt livet i vistnok Kolding Kommune, og det er han så ikke med i mere.

Men jeg synes, det er en styrke for en folke­tingsgruppe at have et vist antal medlemmer, der ved præcis, hvad der rører sig i den kommunale verden.

(Kort bemærkning).

Villy Søvn­dal (SF):

Fru Gudrun Laub sagde, at jeg skulle lade være med at inddrage almindelige byrådsmedlemmer i debatten, men jeg gjorde det jo i forlængelse af en argumentation, der hed, at vi gerne ville gå videre og tidligere har fremsat forslag om at gå videre. Det bygger på et grundlæggende synspunkt, som man kan være uenig i, nemlig at man skal passe sit arbejde, og at det, hvis man kender omfanget af arbejdet, er svært at gøre det tilstrækkeligt, når man har forskellige offentlige hverv samtidig. Så derfor den udmelding.

Det, jeg så refererede til, var sådan set bare, at jeg i den offentlige debat kan se, at der jo er en voldsom debat om de medlemmer, der ikke formår at forene det. Jeg har fuld respekt for, at fru Gudrun Laub evner det. Jeg kan bare se fra den offentlige debat, at der er eksempler – Viborg Byråd og Københavns Borgerrepræsentation – hvor man diskuterer det utilfredsstillende i, at det ikke lykkes at forene de to job.

Derfor kommer såmænd bare den stilfærdige påpegning af, at jeg synes, man skulle anerkende, at der i nogle tilfælde er et problem, i stedet for at holde den store frihedstale. For jeg tror, der er en bred folkelig opfattelse af, at folk skal passe det, de melder sig til. Når man får en offentlig debat om, at det ikke fungerer, så synes jeg egentlig, at også Venstre kunne have en interesse i at komme med et svar på det.

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Debatten går skævt for Socialdemokraterne og for SF, fordi man sådan set forveksler det med almindeligt arbejde og timeløn, og jeg ved ikke hvad, i stedet for at se på det, det er, nemlig et folkevalgt tillidshverv, som vederlægges på et eller andet niveau, som man bliver enig om.

SF har jo også medlemmer, som stiller op flere steder. Fru Lene Garsdal stillede op til amtsrådet i Nordjyllands Amt sidste gang og blev valgt og måtte så efter de interne spilleregler nedlægge mandatet for at kunne passe mandatet her. Lige-

som jeg nævnte, at hr. Nicolai Wammen blev valgt til Århus Byråd.

Jeg synes måske, det er lidt synd for Socialdemokraterne og SF, at de ikke har denne mulighed for at få kontakt fra det ene niveau til det andet og den inspiration, det giver. Men det er deres problem.

Formanden:

Jeg vil godt henstille til, at vi er tilbageholdende med at nævne navne på personer, der ikke har mulighed for at forsvare sig i debatten. Hr. Villy Søvn­dal for at svare? (*Ophold*). Nej. Så går vi videre i ordførerrækken.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er meget enig i intentionen bag forslaget og den debat, som Socialdemokraterne rejser om, hvorvidt man kan varetage flere fuldtidshverv på en gang.

Vi har også selv i Enhedslisten regler om, at man ikke kan have flere fuldtidshverv på en gang, ligesom vi jo også har en regel om, at når man har siddet et vist stykke tid, skal man ud og prøve at lave noget andet i et par år i hvert fald.

Vi har diskuteret meget grundigt, hvordan vi skulle forholde os til dette lovforslag, og vi er nået frem til, at vi ikke mener, at vi skal lovgive om det fra Folketingets side. Men vi vil meget gerne komme med en kraftig opfordring til både de øvrige partier, som ikke har sådanne regler, og til vælgerne om, at man skal føre debatten om, hvorvidt det er muligt at have flere fuldtidshverv på en gang, og så kan man eventuelt i øvrige partier tage skridt til at få sådanne interne regler, som vi f.eks. har i Enhedslisten, og som flere andre partier også har.

Så vil jeg gerne lige kommentere den debat, hr. Poul Nødgaard rejste om, hvorvidt man kunne have føling med virkeligheden, og hvad der foregår ude i kommunerne, hvis man ikke har nogen i folketingsgruppen, som er medlem af en kommunalbestyrelse samtidig.

Jeg mener, det er utrolig vigtigt at have føling med, hvad der foregår ikke kun i kommunalbestyrelser, men på mange forskellige områder af virkeligheden. Men det mener jeg også godt man kan have, uden at man er nødt til at have en bred folketingsgruppe, som alle sammen har andre erhverv ved siden af.

Jeg mener altså godt, at man kan komme ud og se virkeligheden, kan komme ud og snakke med alle de mange, og at man kan sørge for løbende at have en opbygning i partiet, der gør, at

man både er i kontakt med kommunalbestyrelsesmedlemmer, amtsrådsmedlemmer, folk, der arbejder i det offentlige, folk, der arbejder i det private, og dem, der møder alle de mange problemer ude i virkeligheden. Man kan snakke med alle de mange mennesker, der henvender sig til os her i Folketinget, og dermed få en føling af, hvor problemerne og de gode historier ligger i virkeligheden. Ud fra det kan man tage stilling.

Jeg mener ikke, det er nødvendigt at have en folketingsgruppe, som repræsenterer en aktuel viden om, hvad der foregår lige her og nu i kommunalbestyrelserne, for at man kan levere et ordentligt stykke arbejde.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg er delvis enig med fru Line Barfod, også kun delvis. Man kan naturligvis som folketingspolitikere søge megen viden også i partiforeninger, og hvor man ellers møder vælgere, f.eks. på gader og stræder.

Men kan vi ikke være enige om i hvert fald en ting, nemlig at med hensyn til den helt eksakte viden i et kompliceret samfund, som den kommunale verden også er blevet, er det altså dem, der sidder i byrådene, der i højere grad kan give en nogle kvalificerede råd om, hvordan tingene hænger sammen? Tænk alene på dem, der sidder i kommunernes socialudvalg, kulturudvalg, og sådan kunne jeg fortsætte hele spektret rundt. De kender problemstillingerne helt ind til benet i de pågældende udvalg. De har altså en noget større mulighed for at give en folketingsgruppe en præcis indføring i, hvordan de her ting fungerer ude i den praktiske verden.

Det er sådan set ikke et spørgsmål. Det er mere en konstatering af, hvad jeg mener om det.

Kl. 10.55

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Jeg vil da gerne spørge fru Line Barfod, om hun ikke mener, at det, som vi inden for Venstre tilstræber ved opstilling af kandidater, er ganske anerkendelsesværdigt, nemlig at have en bred sammensætning af erhvervs erfaring, offentligt og privat ansatte, alder og køn, netop for at kunne få brede nuancer i debatter internt og være godt rustet til debatter med andre partier.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jo, jeg er fuldstændig enig i, at det er anerkendelsesværdigt at sikre en bred repræsentation af erfaring. Men det at have erfaring på en lang række områder er ikke det samme som, at man i den øjeblikkelige situation står midt i at skulle varetage flere fuldtidshverv på en gang, for jeg mener ikke, at det er muligt at varetage flere fuldtidshverv på en gang. Det gælder sådan set, uanset om det er borgmesterværet eller det er som direktør i en stor virksomhed, eller hvad det ellers er man har af fuldtidshverv ved siden af at sidde i Folketinget. Det mener jeg simpelt hen ikke er muligt.

Så til hr. Poul Nødgaard: Jo, jeg mener bestemt, at det er nødvendigt for folketingspolitikere at lytte til dem, der sidder inde med den kvalificerede viden, hvad enten det er byrådsmedlemmerne, det er skraldemændene, det er plejehjemsassistenterne, det er fængselsfunktionærerne eller andre, der kan fortælle om, hvad det helt konkret er for problemer, der er ude i virkeligheden, hvad der er behov for, vi gør noget for at ændre. Og der er også dem, der kan komme og fortælle de gode historier for netop at vise, hvad der er muligt.

Det er bestemt helt afgørende for vores arbejde, men det er ikke det samme, som at en folketingsgruppe er nødt til at have alle disse medlemmer i Folketinget. Det er bare vigtigt, at man har den åbenhed med hensyn til jævnlige at komme ud og møde virkeligheden.

Det, som vi så siger i Enhedslisten, er: Vi mener ikke, man kan have to fuldtidshverv på en gang, og derfor mener vi, at man i partierne skal diskutere, at man skal have nogle interne regler, der sikrer, at man ikke kan sidde som f.eks. borgmester og folketingsmedlem på en gang.

Men som sagt støtter vi altså ikke, at man skal lovgive om det, men opfordrer kraftigt til, at man i partierne og blandt vælgerne diskuterer det.

Formanden:

Så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på Kristendemokraternes vegne fremføre følgende:

For at undgå koncentration og misbrug af magt skal der i samfundet ikke bare være en deling af magten, således at der er en adskillelse af

den lovgivende, udøvende og dømmende magt, men principielt mener vi også, at magten bør deles imellem de forskellige politiske niveauer i samfundet. Kristendemokraterne mener således ikke, at det kan være optimalt, at man varetager flere mandater på en og samme tid.

Men selv om Kristendemokraterne dermed er enige i princippet i forslaget, er vi ikke enige i, at princippet skal gennemføres via dette forslag. Vi er af den overbevisning, at det er borgerne ved deres stemmeafgivning og de forskellige politiske partier ved deres opstilling, der må afgøre, hvordan de vil agere. Alle borgere og de fleste politiske partier formodes i vores optik sagtens at kunne vurdere, hvilke og hvor mange hver af de enkelte opstillede personer kan varetage.

Så vi kan ikke umiddelbart støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Angående arbejdsomfanget og hvad man kan overkomme, vil jeg gerne spørge fru Tove Videbæk, om ikke der er meget stor forskel på arbejdsbyrden som folketingsmedlem, hvis man er et lille parti på kun 4 medlemmer, eller man som Venstre har over 50 medlemmer, der skal møde i udvalg, og om det måske netop også giver en forskel med hensyn til, hvad man kan påtage sig ved siden af et folketingsarbejde.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Selv om jeg ikke er ordfører på det her område, kan jeg i hvert fald svare på fru Gudrun Laubs spørgsmål vedrørende arbejdsbyrden i små og i store partier. Det er klart, at i et parti, hvor man er 50 medlemmer, er arbejdsbyrden ikke den samme som i et parti, hvor man er 4 mandater. Så det er helt klart, at det vil være forskelligt ligesom de regler, man har.

Kl. 11.00

Derfor er det også, at vi tror, at de fleste politiske partier vil kunne vurdere, hvad der er laddsigeligt for den enkelte. Det er klart, at hvis man er borgmester og folketingsmedlem i et parti med 50 medlemmer, kan man måske sagtens klare det, men i vores parti, Kristendemokraterne, hvor vi er 4, vil det være totalt umuligt.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Arne Toft som ordfører for forslagsstillerne.

Arne Toft (S):

Beslutningsforslaget, som medfører et forbud mod, at medlemmer af Folketinget eller Europa-Parlamentet kan vælges til borgmester, er sådan set, som det også er sagt fra talerstolen, nok mest et internt Venstreproblem. Hvis de havde reglerne, var det ikke sikkert, at forslaget var blevet fremsat.

Socialdemokratiet mener, at de enkelte folketingsmedlemmers og borgmestres opgaver og ansvar har et sådant omfang, at hverken ikke kan varetages samtidig på en tilfredsstillende måde. Dette skal sammenholdes med, at det svækker befolkningens respekt for det politiske arbejde, hvis vælgerne får den opfattelse, at politikere er mindst lige så interesseret i at styrke deres privatøkonomi som i at varetage deres arbejde ordentligt.

Man kunne påstå, at spørgsmålet om dobbeltmandat og vurderingen af, om folkevalgte kan varetage deres hverv på tilfredsstillende måde, er en sag mellem de folkevalgte og vælgerne. De, der har denne opfattelse, ser udelukkende demokratiet som værende det øjeblik, hvor man står ved stemmeurnen.

Det er en fejlagtig opfattelse. Demokratiet og befolkningens demokratiske rettigheder strækker sig længere end stemmeretten. Selvfølgelig medfører en forpligtelse til at forvalte borgernes tillid. Et demokratisk ansvar gælder i høj grad i udførelsen af hvervet. Den rettidige udførelse af vores hverv er grundstenen i befolkningens tillid til vores parlamentariske og kommunale system. Der må ligge en formodning om, at arbejdet, som man er valgt til, også bliver udført.

Lovgivningen er også klar: Ifølge den kommunale styrelseslov er borgmesteren tillagt store beføjelser og en række pligter, der forudsætter daglig virksomhed i kommunen. Dette præciseres i § 16 i den kommunale styrelseslov, som fastsætter, at borgmesteren i modsætning til menige byrådsmedlemmer ikke har ret til fravær fra arbejdet. Med andre ord er der mødepligt. Det er fysisk umuligt at være to steder på en gang, men det er ikke desto mindre en forudsætning for at være borgmester og folketingsmedlem samtidig.

Borgmesteren er den øverste leder af den kommunale administration, og arbejdets omfang forudsætter en fuldtidsindsats; noget, som man også belønnes for. Borgmesterens vederlag afspejler arbejdsbyrdens omfang – noget for noget.

Hvervet som folketingsmedlem er ligeledes krævende, og er i vid udstrækning et fuldtidsarbejde. Folketingsmedlemmernes vederlag ligger på linje med borgmesterens og afspejler derfor det forventede omfang af arbejdet – noget for noget.

Der følger altså med de hverv, som forslaget omhandler, en række formelle forpligtelser og stærke kompetencer og beføjelser, der gør, at borgmesterens erhverv forudsætter daglig virksomhed i kommunen. Derfor bliver det en umenneskelig opgave at udfylde både et hverv som borgmester og som folketingsmedlem på en gang. Det er den reelle årsag til forslaget.

I Danmark har vi en skarp opdeling mellem den udøvende og den lovgivende magt. For at undgå koncentration og misbrug af magt skal der i samfundet ikke bare være en deling af magten. Vi mener også, at magten skal deles mellem de forskellige politiske niveauer i samfundet. Borgmesterstillingen er en del af den udøvende magt, og hvis en borgmester også er lovgiver, sammenblandes det udøvende element med det lovgivende. De to ting bør altid være adskilt.

Folketinget har tilsluttet sig, at der skal indføres et forbud mod, at man kan sidde i Folketinget og samtidig sidde i Europa-Parlamentet. Vi vil gerne videreføre dette forbud til også at gælde for borgmestres valg til Folketinget og borgmestres valg til Europa-Parlamentet. Det er nøjagtigt de samme argumenter, som gør sig gældende.

En afvisning af dette forslag alene med henvisning til afstanden er tåbelig. Den reelle afstand målt i tid mellem Bruxelles og København er alligevel ikke så stor. Mange borgmestres transporttid til København er faktisk større, end transporttiden til Bruxelles er. Hvis man kan gå med til det ene, bør man også kunne gå med til det andet.

Kl. 11.05

Vi mener oprigtigt, at demokratiet er bedre tjent med et forbud mod at bestride to så krævende stillingsposter. Demokratiet lider ingen skade ved, at vi får en sådan enkel og klar regel, så vi sikrer det, som jeg tror at vi sådan set alle inderst inde er enige om, nemlig at det stort set er umuligt at bestride begge job.

Jeg vil så sige til den debat, der har været her, at vi jo nok ikke får forslaget igennem, men alle har dog ikke været lige negative. Jeg vil også godt sige til et spørgsmål, som fru Gudrun Laub stillede om arbejdsbyrden, og om man har 4

mandater eller 52 mandater: Det er da rigtigt, at 52 mandater betyder, at der er flere, der er i stand til at udføre et større stykke arbejde, men jeg har siddet i borgmesterembedet i 16 år, og jeg vil sige, at jeg ikke vil være i stand til både at være borgmester på en rimelig måde og så sidde i Folketinget. Så kan man godt sige, at det er, fordi mine evner måske ikke strækker til meget, men sådan er min situation i al fald.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Nu lægger hr. Arne Toft meget vægt på at kalde spørgsmålet om dobbeltmandater for et internt Venstreproblem. Det er selvfølgelig pænt af hr. Arne Toft at synes, at man skal være meget omhyggelig med at sikre, at vælgerne har tillid til Venstre, men tak, det går egentlig rigtig godt, og det har ikke spor med det her problem at gøre, for det er et problem, som i mine øjne er et klart socialdemokratisk problem, som først og fremmest er et misundelsesproblem, fordi man ikke kan få lov til at stille op flere steder.

Hvis man alligevel stiller op og bliver valgt flere steder, er man som socialdemokrat nødt til efter de interne regler at trække sig fra en af posterne. Og jeg synes måske snarere, at det er at snyde vælgerne lidt, hvis man stiller op og så alligevel ikke påtager sig hvervet, når man får det ved vælgerne tillid.

Jeg har tidligere været inde på det med inhabilitet. Der mener jeg altså, at hr. Arne Toft er helt galt på den. Alle borgmestre har pligt til at følge lovgivningen, og de kan ikke lave om på lovgivningen. Det kan man i kraft af at være folketingsmedlem, men jo kun hvis man har et flertal. Der er ikke enkeltpersoner, der kan lave lovgivning.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg vil godt endnu en gang sige, at vort forslag altså kun kører på, at det er borgmesteren. Der er ikke noget med byrådsmedlemmer og amtsrådsmedlemmer.

Når man skal se ind i fremtiden, ved vi alle sammen, at det at have regeringsmagten betyder meget. Man kunne forestille sig, at mange af de meget populære borgmestre stillede op til Folketinget, samtidig med at de stillede op til borgmesterposten. Så kunne vi reelt få en situation, hvor vi har rigtig mange borgmestre, som kunne sidde og varetage deres egen kommunes interesser. Og der er nok ingen tvivl om, at man-

ge af dem, der er borgmestre i dag, ville være i stand til at komme i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Nu har formanden opfordret til ikke at nævne navne, og det gør det jo lidt svært. Når man så i stedet for fra Socialdemokraternes side nævner byer, ved vi jo alle sammen, hvem det drejer sig om, så jeg synes sådan set ikke, at det er helt fair, at Socialdemokraterne nævner f.eks. Viborg.

Jeg kan jo også høre på det hele, at Socialdemokraterne kredser voldsomt om Farum og det ærede medlem fra Farum, som ikke længere er borgmester og derfor overhovedet ikke er aktuel i denne sammenhæng. Derimod kommer det så til at ramme to af Venstres medlemmer, som er borgmestre, så jeg synes egentlig, at det bliver lidt forkert skruet sammen.

Hvis det, Socialdemokraterne reelt går efter, er, at borgmestre ikke må lave andet overhovedet end at være borgmestre, altså hverken have bestyrelsesposter eller job eller timer eller holde foredrag eller noget som helst, så lad os dog se et forslag om det. Så får vi en helt anden debat i stedet for denne pseudodebat, som kredser om en problemstilling, som Socialdemokraterne hellere vil have lavet om til noget helt andet, nemlig spørgsmålet om, hvad der foregår i Farum.

Kl. 11.10

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det har intet med det at gøre. Jeg har sagt mange gange, at det her kun drejer sig om borgmestre i Folketinget og EU.

Så vil jeg sige til fru Gudrun Laub, at jeg engang havde en god kollega i Arden Byråd, en Venstrekvinde, hun sagde til mig: Arne, når du siger noget, skal du ikke sige, at du har hørt det, at du tror det, men du skal vide det, før du siger det. Det har jeg egentlig taget til mig.

Jeg vil godt fortælle, hvad jeg mente med de ord, jeg sagde om borgmestre. Jeg hentydede hverken til Viborg eller til Farum. Vi har også i Socialdemokratiet mange meget populære borgmestre og også i København – Venstre har også mange, De Konservative har mange – og det var dem, jeg hentydede til. Hvis man af partipolitiske og taktiske hensyn lader dem stille op, kan vi risikere, at en stor del af medlemmerne i Folketinget samtidig er borgmestre og herindefra

kan sidde og varetage interesserne i kommunen. Det bryder jeg mig ikke om, og det bryder Socialdemokratiet sig ikke om.

Formanden:

En sidste kort bemærkning til fru Gudrun Laub.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Heldigvis har både Venstre og Socialdemokraterne populære borgmestre rundtomkring, og jeg er da heller ikke i tvivl om, at populære socialdemokratiske borgmestre, som f.eks. borgmesteren i Odense, sikkert ville ryge lige ind i Folketinget, hvis han stillede op, og der er sikkert også mange her i København og i Københavns omegn.

Det synes hr. Arne Toft er forkert. Jeg kan ikke se noget forkert i det. Venstre kan ikke se noget forkert i det. Hvad skulle der ske ved det? Vi tager udfordringer af den karakter op gennem fri konkurrence, og så må vi se, hvem vælgerne ønsker at placere i Folketinget.

Så er der jo altså 179 medlemmer i Folketinget, så lovgivningen bliver vedtaget med et flertal efter en debat, hvor intet er skjult.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om legalisering af hash.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 22/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.